Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	17 juni 2025
Portefeuille(s)	Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit
Portefeuillehouder(s):	Melanie van der Horst
Behandeld door	Ruimte en Duurzaamheid, bestuurszaken.rd@amsterdam.nl
Onderwerp	Verlening van mandaat en machtiging aan de RDW tot het behandelen en nemen van besluiten op grond van het Ontheffingenbeleid nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's Amsterdam 2025 en het heffen en invorderen van de leges voor de ontheffingsaanvragen op grond van bovengenoemd heffingenbeleid

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over het volgende.

Amsterdam heeft de ambitie om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren en de uitstoot van CO2 te beperken. Een van de maatregelen om dit te bereiken is de invoering van een uitstootvrije zone voor bestel- en vrachtauto's. Inmiddels hebben zeventien gemeenten een dergelijke zone ingevoerd. Daarnaast hebben twaalf andere gemeenten en Schiphol besloten tot invoering van een zone of doen hier momenteel onderzoek naar.

Ontheffing aanvragen

Als een voertuig de nul-emissiezone niet in mag, is het in sommige gevallen mogelijk een ontheffing aan te vragen. Amsterdam coördineert nu, samen met de andere G4-gemeenten, de ontheffingen voor alle gemeenten die een nul-emissiezone hebben. Dit gebeurt in het Zero-Emissieloket. De gemeente Amsterdam heeft hierin het beheer en de uitvoering van het loket op zich, inclusief de afhandeling van ontheffingsaanvragen en het innen van leges voor gemeenten met een nul-emissiezone.

Samen met de andere G4 gemeenten hebben we de handen ineen geslagen om een tijdelijk centraal loket in te richten, zodat het voor ondernemers en particulieren mogelijk is om voor de uitstootvrije zones op 1 punt een ontheffing aan te kunnen vragen. Hiermee konden we onze opgedane kennis en ervaring inzetten om andere gemeenten, die bijvoorbeeld nog geen milieuzone hadden, helpen. Er zijn inmiddels landelijk meer dan 4.000 ontheffingen aangevraagd.

Landelijk Centraal Loket bij RDW

Per 1 september 2025 wordt bij de Rijksdienst Wegverkeer (RDW) een Landelijk Centraal Loket ingericht, dat namens alle gemeenten die een nul-emissiezone hebben optreedt. De RDW zal vanaf die datum het volledige beheer en de uitvoering op zich nemen en de taken overnemen die nu bij de G4-gemeenten liggen. En dus ook namens Amsterdam ontheffingen verlenen voor

bedrijfs-en vrachtauto's op grond van het Definitief Verkeersbesluit nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's Amsterdam 2025.

Huidige loket blijft bestaan

Het gaat vanaf 1 september 2025 om alle *nieuwe* ontheffingsaanvragen. Het huidige Centraal Loket van de G4-gemeenten blijft bestaan totdat alle aanvragen die vóór 1 september 2025 zijn ingediend, volledig zijn afgehandeld. Zo hoeven er geen aanvragen worden overgedragen. De inzet van capaciteit door de G4-gemeenten voor de behandeling van deze aanvragen wordt gefaseerd afgebouwd. Zodra het G4-loket definitief wordt afgesloten, zullen wij u hierover informeren.

Aan het einde van 2025 informeren we u over de kosten die de G4, waaronder Amsterdam, hebben gemaakt voor het inrichten van het tijdelijke loket. Deze kosten kunnen inzichtelijk worden gemaakt na 1 september 2025, wanneer er geen nieuwe ontheffing aanvragen bij het tijdelijke loket meer worden gedaan.

Mandaat en machtiging

Het college verleent daarom met ingang van 1 september 2025 mandaat en machtiging aan de RDW voor het verlenen van deze ontheffingen. Het college wijst ook de algemeen directeur van de RDW aan als heffings- en invorderingsambtenaar. Hiermee wordt geborgd dat de RDW niet alleen bevoegd is om namens de gemeente Amsterdam ontheffingen te verlenen, maar ook om de bijbehorende leges te heffen en vorderen.

Een aantal zelf blijven afhandelen

Het merendeel van de ontheffingen voor de nul-emissiezone voor bedrijfs- en vrachtauto's wordt toegekend via het Landelijk Centraal Loket. Een aantal ontheffingen blijven de afzonderlijke gemeenten zelf afhandelen, met name die op grond van bedrijfseconomische omstandigheden of de hardheidclausule. Deze ontheffingen moeten lokaal worden beoordeeld, omdat een lokale situatie hier zwaarwegend kan zijn bij de beoordeling.

Opdrachtgeversrol

De *Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten* (SHPV) vervult namens alle gemeenten die een nul-emissiezone hebben de opdrachtgeversrol richting de RDW. Deze coöperatie is onder meer verantwoordelijk voor de financiële verrekening tussen de RDW en de individuele gemeenten. De RDW zal namelijk de leges innen voor de behandeling van de ontheffingsaanvragen. Om die reden sluit de gemeente Amsterdam een aansluitovereenkomst met de SHPV.

Raming

Op basis van de huidige inzichten is een raming gemaakt van de verwachte kosten en de legesopbrengsten. Aan het einde van 2025 kan dit resulteren in een kostenneutraal, positief of negatief saldo. De SHPV zal bij een positief of negatief saldo gebruik maken van een egalisatiereserve.

Aantallen ontheffingsaanvragen

Hieronder volgt een overzicht van de ontheffingsaanvragen voor de nul-emissiezone voor bedrijfs- en vrachtauto's, toegekend via het Centraal Loket (en dus niet via de gemeenten zelf). Stand van zaken tot en met mei 2025:

Aantal	Type ontheffing
2349	Particulier gebruik van bedrijfs- en vrachtauto
409	Bedrijfs- en vrachtauto's dat vanwege een handicap is aangepast
229	Bijzondere voertuigen met een DET tot 13 jaar oud
294	Voertuigen die emissieloos niet verkrijgbaar zijn
201	Levertijd van een vervangend emissieloos voertuig
379	Bedrijfseconomische omstandigheden, waarvan 98 voor Amsterdam
358	Afwijkingsbevoegdheid/hardheidsclausule, waarvan 83 voor Amsterdam

Tot op heden zijn er in Amsterdam nog geen aanvragen voor ontheffing op grond van bedrijfseconomische omstandigheden of de hardheidsclausule afgewezen. In enkele gevallen is een aanvraag die oorspronkelijk was ingediend op basis van bedrijfseconomische omstandigheden, omgezet naar een aanvraag op grond van de hardheidsclausule.

Waarschuwingsperiode

Landelijk is afgesproken dat bij de invoering van de nul-emissiezone voor bedrijfs- en vrachtauto's een waarschuwingsperiode van zes maanden wordt gehanteerd. In deze periode kan men geen boete krijgen bij overtreding. Om verwarring bij weggebruikers te voorkomen, wordt dezelfde periode toegepast voor de aanscherping van de milieuzone voor dieselpersonen- en dieselbestelauto's binnen de Ring A10, evenals voor de invoering van de uitstootvrije zone voor brom- en snorfietsen. Al deze maatregelen zijn op 1 januari 2025 van kracht geworden.

Brieven

In de eerste zes maanden na de invoering van de zones ontvangen voertuigeigenaren daarom maandelijks een waarschuwingsbrief wanneer zij met een niet-toegestaan voertuig een zone zijn ingereden. Onderstaande tabel toont het aantal unieke kentekens dat in de milieu- of uitstootvrije zone is geweest en dat niet mocht per maand. Een voertuig kan daarbij één of meerdere keren een zone zijn ingereden. Alleen bij de uitstootvrije zone voor brom- en snorfietsen lopen de aantallen op in plaats van af. Dit is een ontwikkeling die we elk jaar zien naarmate de temperatuur in het voorjaar hoger wordt. Dan neemt het aantal brom- en snorfietsen op de weg toe.

	Milieuzone		Uitstootvrije zone		
	Personenauto	Bestelauto	Brom-snorfiets	Bestelauto	Vrachtauto
Januari	3101	3294	58	1138	235
Februari	2615	2806	66	930	188
Maart	2444	2675	115	860	171
April	2220	2457	134	865	157
Mei	1934	2211	146	646	141

Extra communicatie
Vanaf 1 juli 2025 is de waarschuwingsperiode voorbij. Om te voorkomen dat men vanaf die datum een boete krijgt, informeren we de verschillende doelgroepen van de zones hierover. Onder andere met:

- Nieuwsbericht amsterdam.nl
- Social media gemeente
- Digitale nieuwsbrieven gemeente (Duurzaamheid, Taxi, Ondernemen)
- Krant Amsterdam
- Amsterdam Informeert (AT5)
- Huis-aan-huis kranten gemeente Amsterdam + gemeenten meeste waarschuwingsbrieven
- Nieuwsbericht, nieuwsbrief en socials Logistiek020
- Mail naar ondernemersverenigingen

Wij blijven u op de hoogte houden van verdere ontwikkelingen en vervolgstappen in de uitvoering van het beleid voor milieu- en uitstootvrijezones.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Melanie van der Horst
Wethouder Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit